

DOCUMENT RESUME

ED 127 807

FL 007 949

AUTHOR Gair, James W.; Karunatilaka, W. S.
 TITLE Samples of Contemporary Sinhala Prose with Glossary and Brief Grammatical Notes.
 INSTITUTION Cornell Univ., Ithaca, N.Y. Dept. of Modern Languages and Linguistics.
 SPONS AGENCY Office of Education (DHEW), Washington, D.C.
 BUREAU NO BR-2-2055
 PUB DATE 76
 CONTRACT OEC-0-72-1106
 NOTE 57p.; For related documents, see ED 091 935 and FL 007 950

EDRS PRICE MF-\$0.83 HC-\$3.50 Plus Postage.
 DESCRIPTORS *Grammar; *Instructional Materials; *Language Instruction; Language Styles; Language Usage; *Literary Styles; Prose; Reading Instruction; *Reading Materials; Second Language Learning; *Singhalese
 IDENTIFIERS National Defense Education Act Title VI; NDEA Title VI

ABSTRACT This collection of twenty-seven short readings is intended to augment the readings in the authors' previous work, "Literary Sinhala" (1974). These selections are intended to serve as further exemplification of the grammatical material in that text. The selections here are mostly contemporary prose in several styles, ranging from fiction to philosophical works, but excluding newspapers. Brief grammatical notes are given, and forms glossed, for material not covered in the previous work. (CFM)

 * Documents acquired by ERIC include many informal unpublished *
 * materials not available from other sources. ERIC makes every effort *
 * to obtain the best copy available. Nevertheless, items of marginal *
 * reproducibility are often encountered and this affects the quality *
 * of the microfiche and hardcopy reproductions ERIC makes available *
 * via the ERIC Document Reproduction Service (EDRS). EDRS is not *
 * responsible for the quality of the original document. Reproductions *
 * supplied by EDRS are the best that can be made from the original. *

UII27807

TITLE VI, NDEA, SEC. 602
Contract No. OEC-0-72-1106
Project No. 2-2055

SAMPLES OF CONTEMPORARY SINHALA PROSE

with Glossary and Brief Grammatical Notes

James W. Gair
W. S. Karunatilaka

U.S. DEPARTMENT OF HEALTH,
EDUCATION & WELFARE
NATIONAL INSTITUTE OF
EDUCATION

THIS DOCUMENT HAS BEEN REPRODUCED EXACTLY AS RECEIVED FROM THE PERSON OR ORGANIZATION ORIGINATING IT. POINTS OF VIEW OR OPINIONS STATED DO NOT NECESSARILY REPRESENT OFFICIAL NATIONAL INSTITUTE OF EDUCATION POSITION OR POLICY.

FL007949

South Asia Program
and
Department of Modern Languages and Linguistics
Cornell University
Ithaca, New York
1976

SAMPLES OF CONTEMPORARY SINHALA PROSE
with Glossary and Brief Grammatical Notes

James W. Gair
W. S. Karunatilaka

South Asia Program
and
Department of Modern Languages and Linguistics
Cornell University
Ithaca, New York

1976

The research reported herein was performed pursuant to a contract with the United States Office of Education, Department of Health, Education, and Welfare under the authority of Title 6, NDEA.

PREFACE

The following twenty-seven short readings and glossary are intended to augment the readings in our Literary Sinhala (South Asia Program and Department of Modern Languages and Linguistics, Cornell, 1974). These selections are intended to serve as further exemplification of the grammatical material in that text, largely as represented in contemporary prose of several styles, ranging from fiction to philosophical works (but excluding newspapers, for which we expect to prepare special materials). Although brief, these selections should serve as useful supplemental material for the student who has progressed to the last few lessons of Literary Sinhala, by furnishing further practice and a clearer notion of the range of contemporary prose.

Brief grammatical notes are given where necessitated by usages that are not covered in Literary Sinhala. A single consolidated glossary is given for all the selections, since this will simulate using a dictionary better than lesson-by-lesson glossaries will. Forms are glossed only if they do not appear in Literary Sinhala (or in Colloquial Sinhalese, which was a prerequisite to the latter).

We would like to acknowledge the indispensable help given by Heloise Perera, who typed the Sinhala, Gregory Pearson, who bore a great deal of the responsibility for the final format, and Patricia Mason, who typed the English portion of the glossary.

Thanks are once more due to the Office of Education, who made this modest work financially possible, and especially to Mrs. Julia Petrov of that office.

James W. Gair
W. S. Karunatilaka

Ithaca, New York, U.S.A.
and
Kezaniya, Sri Lanka

March, 1976

" ඉදහිත ගුවයේදී පද්මිනී කෙරෙහි ප්‍රේමයක් ඇතිකරගත් කටකර ජෝන් ජයසේකර පාඨකලාවෙන් අස්ව ධනය සපයන පිණිස කල්පනා කෙළේය. ජයසේකරගේ පියා කලින් ධනවතෙක්ව සිටි නමුත් මෑතභාගයේ නිවීම විය. තරුණ ජයසේකර උත්සාහවත් අභිවෘද්ධිකාමී කෙනෙකි. එහෙත් විසි ඇවිරිදි වන ඔහුගේ ඥාය මුහුණුරා ගොස් නැති බැවින් ධනය සැපයීමට බසින්නට තවම කාලය නොවන බැව් කියා තව මොකවත් ඉගෙනගන්නට යයි පියා නියම කෙළේය. එබස් ඇසූ තරුණ ජයසේකර පියාට බලවත් ගෞරව කරන්නෙක් වුවද, තමාගේ හිතේ ඇති උත්සාහවත් භාවය නිසා රක්ෂාවක් සොයන්නට කැමැතිබව කීවේය. එවිට මහලු ජයසේකර රාළභාමි මෙම උපදේශය කීය. "

(පියදාස සිරිසේන , ශ්‍රී ලංකාමාතා , සිරිසන්ටල් මුද්‍රණාලය , 3 වන මුද්‍රණය , 1957 , මරදාන . 28 වන පිටුව.)

2

" ධම්මියා අටුවා ගැටපදය හඳුනාගැනීමට නම් එහි ගුරුවෝ වන ධම්ම පදධානවන් හඳුනාගතයුතු හෙයින් අපි පළමුකොටම ධම්ම පදධානව කෙටියෙන් හඳුන්වන්නට වෑයම් කරමු.

පෙළබසින් සැපයුණු බණපොත් අතුරින් ජාතක අටුවාවට ලැබුණු ජනාදරය අනෙක් කිසි පොතකට නොලැබුණේය. අනාගතය සම්බන්ධයෙන් එසේම කියැවිය. ශ්‍රී ජනාදානසේනදී අතිමටම නැතිවූ යන්නෙන් ඒ පොත හෙයින්. පරපුරෙන් පරපුරට පවත්වනු පිණිස සිංහල ගණවංශවරයකු හට භාරවුණු පොතක් සිංහල ජාතක පොතම ය. ජාතක පොතට දෙවැනිවූ සිංහලයන්ගේ විශේෂයෙන් ධර්මාලිපිගේ ආදරය දිනාගත් ශ්‍රී ජය වංශයෙන් දම්මියා අටුවාව ඉදිරිපත් කළ හැකිය. "

(මැදලයන්ගොඩ විමලකීර්ති සච්චර, ධම්මියා අටුවා ගැටපදය (සංකරණය) 1960
සිමාසහිත ගුණසේන සහ සමාගම, කොළඹ. ප්‍රකාශනාව.)

- 1. අ: for final -අ is found particularly in past participles, in some older texts, and in some newer ones written in imitation of them. Hence කිය, here and නැතිවූ and දෙවැනිවූ, later on for කිය, නැතිව and දෙවැනිව.

" පරාධීන අවධියේ සිටි පියදාස සිරිසේන (1875-1946) මහතා සිංහල ලේඛකයකු වශයෙන් මහත් දුෂ්කරතා හා අවහිර මැද කරන්නට යෙදුණු සේවාවේ අඟය සමාධීන අවධියේ මෙරට වෙසෙන ජනතාවට වැටහියාව පුහුණු කළේය. එය සාහිත්‍යාචාරාමි සියලුම සිංහලයන්ගේ ප්‍රසාදයට හේතුවන්නකි. ඔහු පහළ වූයේ හම්බන්තොට පෙදෙසක ය. 1875 දීය. ඉඳුරුවේ අතුරුවැල්ල ඔහු උපන් හමයි. ඔහුගේ පියා බාලවියෙහිම මියගිය හෙයින් ඔහුගේ දියුණුව උදෙසා ක්‍රියාකළේ මෂ්ඨන්දෑ,¹ වැඩිමහලු සඟෝදරයන් හා ගුරුවරුන් ය. පියදාස සිරිසේන මහතා ප්‍රදරුවියෙහි මහත් වියතියෙන් මහත් ධෛර්යයෙන් ක්‍රියාකොට භාෂා සාහිත්‍ය කීපයක මහත් පවුන්වයන් ලත් සිංහල ලේඛකයෙක් වූයේය. කවිතැනිලෙහිද කථාපැවැත්විලෙහිද ශ්‍රීර්ථ නිෂ්පාදනයෙහිද ඔහුගේ සාමර්ථයම විශිෂ්ට ය. "

(සාහිත්‍යය (සඟරාව) අංක 1 , ශ්‍රී ලංකා සාහිත්‍ය මණ්ඩලය , 1964 , කොළඹ .
කතෘවාක්‍යය .)

1. දෑ is an honorific affix, now rarely used.

"ලකාවේ දේශපාලන පක්ෂවල දියුණුව ඇතිවූයේ බොහෝමෝර්
 ආණ්ඩු ක්‍රමයෙන් පසුව ය. මේ රටේ ඉංග්‍රීසි උගත් මධ්‍යම පන්තිය ඇතිවීමත් සමඟම බටහිර
 රටවල ඇති ක්‍රමයන්, ඒ රටවල දේශපාලන වින්තකයන්ගේ මහයනුත් ක්‍රමයන් දැනගත් ලාභීන්ගේ
 මේ රටේද දේශපාලන බලය සියතට ගැනීමේ පරමාර්ථයෙන් ජාතික සංගම් කිපයක්ම ඒ කාලයේදී
 ආරම්භ කරන ලදී. එයින් වැදගත් තැනක් ගත්තේ සිංහල මහා සභාව, ද්‍රවිඩ සංගමය, මුස්ලිම්
 සංගමය සහ යුරෝපීය සංගමය යි. මේ සංවිධාන ප්‍රධාන වශයෙන්ම ජාතිවාදී සංවිධානය.
 ඔවුන්ගේ එකම ඉල්ලීම වූයේ මේ රටට යම් තරමක නිදහසක් ලබාගැනීම ය. බ්‍රිතාන්‍යයන්ට විරුද්ධව
 සම්පූර්ණ නිදහස් ධ්‍යාපාරයක් ගෙනයාමට උවමනාකර නොතිබුණේ ඔවුන්ගේම මධ්‍යම පක්ෂික
 ප්‍රතිපත්ති නිසාය."

(අයි. කේ. වරවච්ඡ, රජය හා සමාජය , සීමාසහිත ගුණසේන සහ සමාගම ,
 5 වන ප්‍රියුණය, 1966, කොළඹ. 173 වන පිටුව.)

"ලෝකයේ ආධ්‍යාපන ක්‍ෂේත්‍රයේ වැඩිදෙනා පෙනීසිටියේ අධ්‍යයන මාධ්‍ය මාධ්‍ය දෙවියෙකුගේ නියෝජිතයකු ලෙසිනි. එහෙත් මුද්‍රණව්‍යවස්ථා ලෝකයා ඉදිරියෙහි පෙනී සිටියේ මනුෂ්‍යයකු ලෙසිනි. අන් බලවතකුගේ නියෝජිතයකු වශයෙන්-දෙවැන්නකු වශයෙන් පෙනී නොසිටි නිසා මනුෂ්‍ය ආධ්‍යාපන ක්‍ෂේත්‍රයේ පෙනී සිටීම උත්සාහයක් තුළ පැවතී ගොස් ඇත. උද්‍යම ගතියකි. මේ උත්සාහයේ ආශ්‍රිතයන් සිත්ගත් ගුණයකි.

ලෝකයේ මාධ්‍ය මාධ්‍ය දෙවියන්, ආධ්‍යාපන, අනිත් උසස් කැම දෙනාගේ කමක්ගේ කමකට අනුන් පැමිණීම ආශ්‍රිත කැමති නැත. එසේ පැමිණීමට උත්සාහ දරා නැත. එහෙත් මුද්‍රණව්‍යවස්ථා අන්තර් කෙතෙක්ම උත්සාහයක් වැනි මුද්‍රණව්‍යවස්ථා වෙනම ඒ තරමට කැමති වූහ. එසේ වන ලෙස දේශනා කළහ. කමක් ලැබූ උසස් කමකට අන් කැමැත්ත පත්කිරීමට උත්සාහ දැරූහ. මෙයද මුද්‍රණව්‍යවස්ථා පමණක් පිටුපස ගොස් ඇත. මෙයින්ද මුද්‍රණව්‍යවස්ථා ආශ්‍රිත මම පැහැදිලිවේ."

(ධර්ම ඉතිහාසය , සඳුම්ම සංග්‍රහය , කන්සලා ප්‍රකාශකයෝ , 1960 , මරදන .
43 වන පිටුව.)

6

" පුරාණ රංගඥාලාව, රංගය හෙවත් ප්‍රේක්ෂාඥාලාව, රංගඥාලාව හා නෙපර්සාඥාලාව වශයෙන් කොටස් තුනකට බෙදා තුනෙන් බව පෙනේ. රංගඥාලාව යනු රංගමධ්‍ය හෙවත් වේදිකාවය. ලෙසින් පිටපත් පිහිටා තිබෙන නෙපර්සාඥාලාව වූ කලී, නවවන හා නිළියන් වෙස් වළාඥාලාව පාවිච්චි කරන කාමරයය. නව නිළියන් රංග මධ්‍ය පිටපියේ නෙපර්සාඥාලාවේ සිටිය. රංගමධ්‍ය හා නෙපර්සාඥාලාව අතරින් 'ජවනිකා' නමින් හැඳින්වුණු කඩතුවක් තිබිණි. රංගමධ්‍ය ඇවිත් රංගමධ්‍ය පෙර, නව නිළියෝ මේ කඩතුවට මුඛාව සිටියහ. රංගය හෙවත් ප්‍රේක්ෂාඥාලාවේ කියනු ලබන්නේ, ප්‍රේක්ෂකයන් (නාට්‍ය නරඹන්නන්) අසුන් ගෙන සිටි තැනටය. මෙහි පොළොව සෝපානකයන් හෙවත්, රංගමධ්‍ය සිට ඇත්වනවිට ක්‍රමයෙන් උස්වන අයුරු සකස් කළ යුතුයයි 'නාට්‍යඥාලාවේ' විධාන කොට තිබේ. "

(ඊ. ආර්. සරච්චන්ද්‍ර, පියදාස නිශ්ශංකගේ මැටිකර්තව්‍ය, සමන් මුද්‍රණාලය,
4 වන මුද්‍රණය 1961, මහරගම. ප්‍රකාශනාව, 2 වන පිටුව .)

7

"මුදුන්වහන්සේගේ ප්‍රතිරූපය ඇසට අසුකරන්නට යොදාගත් භාෂා විලාසය විමසා බලන්න. අශ්වයානුච්ඡායන බ්‍යාම ප්‍රභා, කේතුමාලා සඳහන් කළ විට අසන්නන් අබියස තමන් වෙතෙරවිභාරයෙහි නිතර දැක පුරුදු මුදුරුව මැවී පෙනේ. මුදුන්ගේ මුඛමඳල පුන්සඳුව උපමාවක විට එය වඩාලාම ප්‍රකටව මනැස අබියස දිස්වෙයි. ' කරකැවී කැවී යුවළ යුවළව ' නික්මෙන රඟම මාලා ගැන සඳහන් කරනවිට ඒවා පිළිබඳ ජනම විත්තරූපයක් අපට දැකගත නොහැකිද?

අසා රස විඳීමට රචිත ලෙඛනයක කණට මුල් තැන ලැබීම පුදුමයක් නොවේ. මුදුන්වහන්සේ ගැන සඳහන් කිරීමේදී යොදාගත් සායෝජ භාෂා ශෛලිය ඊට උදාහරණයක් නොවන්නේද? "

(නඤ්ඤේන රත්තසාල , සාහිත්‍යවිචාර , රත්න පොත් ප්‍රකාශකයෝ , මරදාන .
117 වන පිටුව .)

8

" ඇතුළු අංශ බවට පැමිණියාවුද නොඑසේව අතර්භ්‍ය බාහිර අංශ ලෙස පවතින්නාවුද සලකුණු හැම සංස්කෘතියකම වෙයි. සිංහල සංස්කෘතියෙහි එවැනි අංශ බොහෝය. ඒ අංශයන්ගෙන් සමහරක් අපට ලැබුණේ සත්‍ය රාශියකිනි ; සමහරක් මිලෙවරයන්ගෙනි ; සමහරක්, සිංහලයන් සංක්‍රමණයවීමට පෙර මෙහි වියූ ආදි මිලෙවරයන්ගෙනි. එහෙත් මෙරටට වියූ ආදි මිලෙවරයන්ගෙන් ලැබිණැයි හැඳින් විය හැකි ලකුණු සිංහල සංස්කෘතියෙහි දුර්ලභ යයි වැද්දන්ගේත් අපගේත් සිටිත් විටිත් හා විභාසයන්ද සසඳු බැලූ ඇතැම් මානව විද්‍යාඥයන් කිය."

(මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ , සිංහල ලකුණ , චවුන්ට් යන්ත්‍රාලය , 1947 , කොළඹ .
43 වන පිටුව .)

"යට¹දැනට විස්තරයෙන් වැඩිකොට ඔප්පුවන්නේ පැරණියන් අතර ලේඛන මුළුමනක් පැවැති බවයි. සාහිත්‍යයේ වශයෙන් වැදගත්කමක් ඇති රචනා ඒ අතර ඇත්තේ වීකම්. සෙල්ලිපි වුවද වැඩි වශයෙන් සැලකිය හැක්කේ සිංහල භාෂා ඉතිහාසය හා සංවර්ධනය තේරුම් කිරීමටය. සාහිත්‍ය විෂයයෙහි වැදගත් ලෙස ශිෂ්‍ය යුතු රචනා දෙකොටසක් විය. ඉන් එකක් අප අතට පත්වී ඇත. අනෙක නන්ධාප්‍රාප්ත විය. අප අතට පත්වී ඇති ලේඛන නම් සිංහල සැටපත් පවුරුවල කුරුවු හා තිබෙන පද්‍යය. ඒ වනාහි සිංහල පද්‍ය වලිය නමැති මුතු වැළඹි අගනා මුතු ඇවයයි. අපට අද කියවා බැලීමට නොහැකි රචනා හෙළ 'ට්‍රිබාපෙළයි'."

(ආනන්ද කුලපුරිය , සිංහල සාහිත්‍ය-1 , පමණ මුද්‍රණාලය , 3 වන මුද්‍රණය 1963 ,
මඟරගම . 43 වන පිටුව .)

1. Although යට generally means 'beneath, below', it is sometimes used in discourse, as here, as an alternate for 'preceding, above'.

" ඉතිහාස ග්‍රන්ථයකින් බොහෝදෙනා සාමාන්‍යයෙන් බලාපොරොත්තු වන්නේ රටක රජුන් රාජ්‍යශ්‍රීතව පැවතී ව්‍යවහාරයේ ඒ රජුන්ගේ වංශපරම්පරා ආදියත් ඒ රජුන් තල සිටු වූ ප්‍රධාන සිටින්නන් පිළිබඳ සොරතුරුත් විස්තර කිරීමෙනි. එහෙත් එය ඒ පමණින් ඉතිහාස ග්‍රන්ථයක් නොවේ. ඉතිහාස ග්‍රන්ථයක් වූ කලී යම් කිසි රටක එක්තරා කාල පරිච්ඡේදයකට අයත් සමාජයක විවරණයකි. එවක විසූ පුද්ගලයන් මෙන්ම ක්‍රියාත්මකව පැවති බලවේගයන්ද සිටු වූ විවිධ සටනවන්ද අවශ්‍යයෙන්ම ඊට ඇතුළත් වුවමනායි. සාහිත්‍ය ඉතිහාසයක දීද සාහිත්‍යකර්මීන් පහළ වූ සාමාජික හා දේශපාලන පරිසරය, එවක පැවති බලවේග හා සිතුවම් පැතුම් ආදිය - තත් වූ පරිද්දෙන් අවබෝධකර ගැනීමට එය අතිශයින් උපකාරී විය යුතුයි."

(ඩී. ඊ. හෙට්ටිආරච්චි, ආනන්ද කුලසූරියගේ සිංහල සාහිත්‍යය-1 , හමන් මුද්‍රණාලය , 3 වන මුද්‍රණය , 1963 , මහරගම . 48 වන පිටුව.)

11

" නානාප්‍රකාර වග්ගිභෙද ජාතිභෙද පඤ්ඤාභෙද කුලමලභෙද ආදියෙන් භෙදගින්නව විෂමව පැවතුණා වූද, පරම්පරාගත මර්තමතවල හා විෂම සිරිත් විරිත්වල ඇලී ගැලී ඒවා පිටිමය මෙන් ආරක්ෂා කළා වූද, ඒ සමාජයෙහි බොහෝ දෙනෙකුට, බුදුරජාණන්වහන්සේ විසින් එහි කුලභෙද ආදියටත් මර්තමතවලටත් නිර්දය ලෙස පහර වදින සේ දෙශනා කළ ඒ එවිසර දෙශනා - ඒ උත්තම ධර්මය වසවිස මෙන් අප්‍රිය විය. ඒ නිසාම උන්වහන්සේට තොයෙක් චාරවල නානාවිධ භයානක බරපතල කරදර අවසානවලට ද මුණ පාන්නට සිදුවිය."

(යක්කඩුවේ ප්‍රඥාපාම සචරිත , සම්බන්ධ 1 , මැදුම් සබ්ද 1 , විද්‍යාලකාර මුද්‍රණාලය , 1957 , කැළණිය . 7 වන පිටුව.)

" එක්තරා මහවනයෙක්හි සාහිත්‍ය නිසා වියලී ගිය උගුරක් ඇති සිවලෙක් වාසය කෙළේය. දරාගත නොහැකි ක්ෂුධාවෙන් පරිපීඩිත වූ හෙතෙම ඔබ්බෙන්ම සංචාරය කරමින් එම වනයෙහි පිහිටි යුධභූමියක් කරා පැමිණියේය. එහිදී ඔහුට යුධභූමියේ මද්ධ්‍යභාගයෙන් අසන්නට ලැබුණේ කණිකටුකවූ බිහිසුණු ශබ්දයකි. සිවලුතෙමේ මේ මහා ධීවනියෙන් තැහිගත්තේය.

' අහෝ නවුයෙමි ! 'යි හෙතෙම හය සන්නාසයෙන් යුක්තව පවසා ' අහෝ නවුයෙමි, මගේ ජීවිතය ආපදාපන්නය. මා දැන් මානදෙහයකට සමානය. එහෙත් මේ මහ හඬ නගන්නේ කවරෙක්ද ? ඔහු කෙබඳු සතෙක් දැ? 'යි තමාගෙන්ම විමසුවේය.

මෙසේ තමන්ගෙන්ම විමසූ සිවලා හඬ නැගෙන දෙස යෝද්ධි සහිතව බැඳූ කල්හි ගිරිහිසක් බඳු වූ මහ යුද බෙරයක් දකින්නට ලැබිණ. "

(හේමපාල මුනිදාස , පංචතන්ත්‍රය (පරිවර්තනය) , සිමාසහිත ඇම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම , 1955 කොළඹ. 30 වන පිටුව.)

" පසුව දු උදාසන, නායක සෙනෙට් තෙලේ අසඹා පැමිණෙන තෙක් උදක් බලාපොරොත්තුව සිටියේය. දිනපතා හැම උදාසනක, නායක සෙනෙට්වයන්ගේ වාසභවනයට පැමිණ, නාගරික වෙළෙඳුම් හා සාමය හැන ඇති තතු වාහිකොට, කාර්යාකාර්ය නිඛයකොටගෙන, බලාබල නිර්ණයෙන් උපදෙස් ලබා, කටයුතු පිණිස පිටත්ව යෑම අසඹායන්ගේ සිටිම විය. හත වූ දින අසඹායන්හට පැවරුණේ, වහ කිය යුතු වැඩක් - එ මෙන්ම අන්තරායදායක වැඩක්. කිමෙක්ද යත්,¹ වරපුරුෂයකු ප්‍රකාරණය කිරීම ලෙහෙසි පහසු වැඩක් නොවන හෙයින් විශෙෂයෙන් එවැනි කාලයක, එසේ කිරීම ඉසාම අපහසු විය."

(ඩබ්ලිවු. ඒ. සිල්වා , විජයබාකොල්ලය , සිමාසභිත මාතර වෙළෙන්දේ
 මුද්‍රණාලය , 10 වන මුද්‍රණය, 1961 . 5 වන පිටුව.)

1. කිමෙක්ද යත් has the sense 'that is to say, to wit'. A Colloquial equivalent is මොකද්ද or මොකද කියවනවා .

මෙහිදී නිලමනි ප්‍රශ්න කළාය. " 'ඉදින් පියාණෙනි, තුමක් නිසා ඔබ දැන් උත්තරයෙහි දැයි?'

'ලේ වැහිරිමි සතුටට කාරණයක් නොවෙයි, දියණිය.'

දෙවිය ප්‍රශ්න කළාය. 'ඉදින් මේ ඔත්තුකාරයා? ඔහු කොයා ගත නොහැකි වී දැයි?'

'තවම ඒ කරගත නොහැකි විය. මම අසකියයන් ඒ කාරියෙහි යෙදුවෙමැයි,' නායක සෙනෙවි කියේය.

'අනේ! ඒ දරුවා ඊට කෙසේ තරම් වේ දැයි?' කියා විනුණුවා දියණියන් මුහුණ බැලුවාය.

'මතු යස ඉසුරු හා රාජ වරප්‍රසාද ලබනු කැමැති තරුණයන් යෙදිය යුතු ඔවුන් වැඩවල තමා. අසකිය ගුරුයෙකි. ඔහු කෙරේ මගේ බලවත් විශ්වාසය පවතී, 'යයි සෙනෙවි කියේය.

මෙහිදී නිලමනි තුමරියගේ මුහුණ යොවනොද්භෙදයෙන් බබළන්නට විය. ඔහුගේ දැල්වෙණ ප්‍රදීපාලෝකයෙන් ඒ බව දෙමව්පියන්ටද¹ පෙනිණි. එහෙයින් ඔවුහු, එය ගැන සංලාපය නතරකොට, වෙන අන් දෙය ගැන කතා බහ කළාහ. "

(බබලිය. ඒ. සිල්වා , විජයබාකොල්ලය , සිලාසහිත මාතර වෙළෙන්දේ මුද්‍රණාලය , 10 වන මුද්‍රණය 1961 . 4 වන පිටුව.)

1. දෙමව්පියන්ට is an alternate for දෙමව්පියන්ට . This -අට (for -ට) alternate for the dative is usually found in Classical Sinhala.

15

" මේ රටේ සමුපකාර කඩ සමිති ක්‍රමය ප්‍රතිසංවිධාන කිරීම සඳහා දැන් කටයුතු යොදාගෙන යන බව පෙනේ. එම කඩ සමිති ක්‍රමය පිළිබඳව ප්‍රතිසංවිධානයක් අත්‍යවශ්‍යව ඇති බව කාටත් පැහැදිලි කරුණකි. පාරිභෝගිකයාගේ සහපත මූලික කරගෙන ආරම්භ කරන ලද එම ව්‍යාපාරයෙන් බලාපොරොත්තු ප්‍රතිඵල ලැබී නැති බවද පැහැදිලිය. දූෂණය, අකාර්යක්ෂමතාව, උද්‍යමයබව හා නොසැලකිල්ල වැනි නොයෙකුත් හේතූන් එම ව්‍යාපාරයේ සාර්ථක බව කෙරෙහි බාධකවශයෙන් බලපා ඇති බවද රහසක් නොවේ.

සමුපකාර කඩ සමිති ව්‍යාපාරයෙන් නිසි සේවය ඉටුකරවැලීම සඳහා එය ප්‍රතිසංවිධාන කරලීමෙහි රජය පියවර ගැනීම ප්‍රශංසනීය කාර්යකි. මෙහිදී මුල්කොට ගත යුතු එක් විශේෂ කරුණක් ඇත. එනම් සමුපකාරය ප්‍රතිසංවිධාන කළ යුත්තේ පාරිභෝගිකයාගේ සහපත මූලික කරගෙන බවයි. "

(දිනමිණ කතාවාකෘතිය , ලේක් හවුස් , වර්ෂ 1971 ජූලි මස 28 වැනි බදාදා , කොළඹ.)

" ආදිම සංස්කෘතියෙහි නොහොත් දූෂිත කාව්‍යය නම් කාලිදාස චන්ද්‍රවංශයේ විසින් සංස්කෘතඥාන 118කින් කරන ලද මෙසදුතයයි. සංස්කෘත සංස්කෘතියෙහි මෙසදුතයේ හඳුනා ගත හැකි ය. එහෙයින් මෙසදුතය පිළිබඳ සවිස්තරව විකාශයක් හා එහි කථාශෛලිය මෙහි දක්වමු. අලංකාරයෙහි කුටුම්භයේ දෙවියාගේ මෙහෙකරු වූ යක්ෂයෙක් සවිකිය කායනියෙහි ප්‍රමාණවූ හෙයින් අවුරුද්දක් කල් ප්‍රියාවගෙන් වෙන්වී රාමලීරී අසපුවෙහි කල් යැවීමට ආඥාලාවට ඒ විරහ කාලයෙන් අවමසක් කල්ගතකොට වර්ෂිකාලය පැමිණෙන කල්හි තමාගේ භායනීව මෙතෙහි කොට ඇති වෙත හඳුනාගත් යවන පිණිස සංස්කෘතයෙහි සොයන්නේ උගාර දිශාභාගයට යන්නා වූ මෙසයක් දැන ඊට ආමන්ත්‍රණයකොට සවිප්‍රියාවට තමා ප්‍රවේශ වූ ඉන්නා බවත් ගෙණ වූ මාස සතර කෙසේ නුවුත් ගතකොට නැවත ඇති කරා එන බවත් දන්වන ලෙස අයඳ ඉක්බිති මෙසය විසින් යා යුතු මාග්ගිය විකාර කරයි. මාග්ගි වර්ෂිකාවට අනතුරුව කුටුම්භයෙහි අලංකාරයෙහි වර්ෂිකාව වේ. ඉක්බිති යක්ෂ භායනීව විරහ අවධාව ගත කරන අතර විකාර කරන ලදී. ඊ අගට යක්ෂයාගේ හඳුනා ප්‍රියාවට කියන්නේය. සංස්කෘතයෙහි මෙසයට ආශීර්වාදයකින් දූෂිතකාවය අවසාන වෙයි. "

(සී. ඊ. ගොඩකුඹුරේ , හංසසංස්කෘත (සංස්කරණය) පිලාසහිත කොළඹ ඇපොතිකරීස් සමාගම , 1953 , කොළඹ . 1 සහ 2 වන පිටු , ප්‍රකාශනයට .)

"ලෝකයෙහි ප්‍රථම සංකෘත කාව්‍යය නිරූපිතව ගෞරවය මහාකවි කාලිදාසයන්ට යෙයි. ඔහු ඒ සංකෘතයට කථා වචන වක් නිමිණය කළහ.

අලංකාරයෙහි කුචෙරයන්ගේ සෙවයෙහි නිපුණ වූ යක්‍ෂයෙක් වී. සවාවේ සේවයෙහි ප්‍රමාදය දැක්වූ ඔහුට කුචෙර තෙමේ ' පුරා වමියක් නගරයෙන් බැහැර වෙසේව'යි¹ ආප කෙළේ යැ.² එයින් තමාගේ අභිමත ප්‍රිය භාෂාවද හැර යන්නට සිදුවූ තරුණ යක්‍ෂයා, රාමගිරි නම් ආශ්‍රමයෙහි මාස කිහිපක් මහත් දුකින් විසි යැ."

(කුමාරතුංග මුනිදාස , මධුර සංකෘතය (සංකාරණය)- සිමාසහිත ගුණසේන සහ සමාගම 2 වන මුද්‍රණය , 1963 , කොළඹ . ප්‍රකාශනව .)

1. Alternate for වෙසේව (imperative of වසනවා).
2. Alternate for ය as predication marker and verbal ending.

" ඛණ්ඩාරනායක මහතා අගමැතිවීමෙන් පසු රට හැර ගිය එක් පුද්ගලයෙක් පිටරටදී අමාරුවේ වැටුණි. මෙසේ සිටින කළ අගමැතිතුමා ඒ පුද්ගලයා විසු රටට ගියේය. එහිදී ඔහු ගැන තොරතුරු දැනගත් අගමැතිතුමා අමාරු තත්වයෙන් ගලවාගැනීමට හැකි හැම උපකාරයක්ම කරන ලෙස කිවයුත්තන්ට කිවේය.

මෙහි සිටියදී හැකි තරම් තමාට හතුරුකම් කළා වුද තමා අගමැතිවීමත් සමග රටත් එසා විමට තරම් තමන්ට ද්වේෂ කළා වුද ඔහුට උදව් උපකාර කිරීමට ගියේ මන් දැ යි අගමැතිතුමා සිය රට පැමිණි පසු හිතවත්තු ප්‍රශ්න කළහ.

' මිනිසුන්ට හෘදය ඍක්ෂියක් තිබේ නම් මා මතක්වෙන මතක්වෙන වතාවට ඔහුට හිතේ වේදනාවක් ඇතිවෙනවා ඇති. මගේ හතුරන්ගෙන් පලිගැනීමට ඊට වඩා මගේ මං දන්නේ නැති නිසා අමාරුවේදී උපකාර කරනවා' යැයි ඛණ්ඩාරනායක මහතා පිළිතුරු දුන්නේය. ' "

(විලක්කියේ නියමුචා , ශ්‍රී ලංකා රජයේ ප්‍රකාශනයක් , 1970 . 83 වන පිටුව .)

" බලාපොරොත්තු සහිත කාල පරිච්ඡේදයක් උදාව තිබේද්දී භයඛර විපතකට සිංහල භාෂාව හා අනෙක් පෙරදිග් භාෂ්‍යයන්ගේ සාදායුතුද සොයාගැනීමට හැකි වුවහොත් හේ¹වනාහි අනෙකක් නොව පිතෘකාමක දෙවනරාජසිංහ මහිපාලයාගේ ප්‍රවර්ධන ක්‍රියාවෙහි. සම්ප්‍රදායිකව සමහර විෂයකරණයේ කිපුණු තරපති තෙමේ ඔවුන්ගෙන් පළිගනිමි යි යන දූෂ්ට වෙහෙසාවෙන් තමනට අසු වූ යම් පොතපතක් වීද, ඒ සියල්ල එක්තැන් කොට ගිනිදෙවියාට පුරා කෙළේය. මේ අශෝභන ක්‍රියාව නොවී නම් අද සමහා ලෝකයෙහි අන්‍ය කිසිව ජාතියකට අඩු නොවන තරම් වූ ගද්‍යවූද පද්‍යවූද සාහිත්‍ය ශ්‍රැව් රත්නාවලියකින් සිටි ලකාමානාවගේ ශ්‍රීවය බැබැලෙන්නට තුඩුගි. යළිත් භාෂ්‍යා ලෝකය අතුරුදහන් විය. "

(ජේ. ලසන්ද. ඩබ්ලිව්. ද සිල්වා , වර්තමාන සිංහල කවිකාවේ සීමාසහිත
 ඇම්. ඩී. ආණ්ඩේ සහ සමාගම , 1 වන භාගය , 1948 , කොළඹ. 8 වන
 පිටුව.)

1. Although හේ is generally animate, it refers here to විපත in the preceding sentence.

" පෙර බරණැස මුහුම්දක්වන නම් රජකෙනෙක් රාජ්‍යය කරන කල්හි හිමාලයෙහි වූ බොහෝ අතවැසි කවුසන් පිරිවරාගත් නායක භාපසයෙක් එතු ඇසුල් පිණිස බරණැසට ආයේ උපාසකවරුන්ගේ ආරාධනාව පරිදි එහිම වස් විසුභ. ඔවුන් දිනපතා පිටු සිඟා ගිය විට එක්තරා වඳුරෙක් එම පන්සලට පැමිණ සියව බඩු ඇද පැන් බඳුන් බිඳ හැමතැන මළ මුහුකොට යන්නේය.¹ දිනපතාම මෙසේ සිටුවිය. වස් තුන් මස අවසනා භාපසවරු හිමාලයට යාමට උවමනා බව උපාසකවරුන්ට දැන්වූයෙන් උපාසකවරු එක් වී එදින දන් පිළිගැන්වීමට පන්සලට ගෙනහ. වඳුරා සිතන්නේ මා අද ඉතා ඹනාව සිට මේ ආභාර කන්ට උවමනා යයි සිතා පසෙකට වී ඉර දෙස බලා උන්නේය. මේ උඩු උපාසකවරු උාව සතුහි කළහ. භාපසවරු කියන්නාහු උපාසකයෙහි! මේ වඳුරා අපට මෙතෙක් කල් කෙසේ ගැහැටකොට අද පමණක් මෙසේ සිටින්නේ උපාසකින් මේ ආභාරපාන කැමට යයි පෙර කළ සියව හිරිහැර කිහ. එයින් කිපුණු උපාසකවරු දඬු මුහුරගෙන ගසා වඳුරා එළවා දැමූහ. භාපසවරු දන් වළඳ හිමාලයට වැඩියහ. "

(එච්. ඩබ්ලිව්. කිමල් ප්‍රේමතිලක , පන්සියපනස් ජාතක පොත (සංස්කරණය)
 ශ්‍රී සුවරිතොදය සඞ්චිද්‍රණ සම්මිස , 170 ආදිවූපඤ්ඤ ජාතකය , 1963 ,
 බණ්ඩාරගම. 248 වන පිටුව .)

1. The future tense is used here to indicate continual or habitual action in the past.

" සිවිල් නිලධාරීන්ගේ විභාගයෙන් ජය නොගත්තොත් මාලින්ට තමාගේ ව්‍යාපාරය පුහුණුකරන අදහසිනි කබලාන ඔහු එංගලන්තයට යැවුවේ. තම පුත්‍රයා හතර අවුරුද්දකට පසු ගමට එන්නේ සිවිල් නිලධාරියකු ලෙස නොව ඉතිහාසය හා අර්ථශාස්ත්‍රය උගත් ශූර උපාධිධාරියකු ලෙස ය. මාලින් සිවිල් නිලධාරීන්ගේ විභාගය නොගත්තේ එයින් ජයගැනීම අමාරු යයි සිතූ නිසා නොවේ. පියාට අතිකරු වී මෙන් තම අදිනතිය දක්වන්නට සිතූ නිසා ය. සුදු නිලධාරීන් යට වැඩ කිරීමද ඔහුට ප්‍රිය නොවීය. අර්ථශාස්ත්‍රය උගතකුවීම නිසා මාලින් වඩාත් ශූර කම්පන හිමියකු වෙතියි¹ කබලාන සිතුවේය.

මාලින්, මවුපියන්ගෙන් වියෝව එංගලන්තය බලා පිටත් වූ අවසානවෙහි, කඳුළු නොතැලූවේය. "

(මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ , ප්‍රභාතය , වැස්ලි මුද්‍රණාලය , 7 වන මුද්‍රණය , 1964 , වැල්ලවත්ත. 13 වන පිටුව.)

1. The plural verb may be used with a subject in the accusative (singular or plural) to indicate doubt or anticipation.

22

" ඔරලෝසි- මොරෝටිය ආදිය සාදන්නෝ ඒවා සවිච්චි කළ හැකි කාලය මෙපමණ යයි සාමාන්‍යයෙන් කියති. ලී බඩු සාදන්නන්ටද, ඒවා පවත්නා කාලය අතියම් වශයෙන් කිය හැක. මෙසේ සාදන සෑදෙන හැම දේකම ශක්ති ප්‍රමාණයක් තිබේ. ඒ ශක්තිය ගෙවෙන විට ඒවා දිරාපත් වෙති, වැඩකට ගත නොහැකි වෙති. ඒ ඒ භවයන්හි උපදිනා සත්වයන්ටද කම්ශක්ති ප්‍රමාණයක්- තිබේ, ඒ ශක්ති ප්‍රමාණය හෝ පවත්නා කාල ප්‍රමාණය ගෙවී යන විට ඔවුන්ගේ මරණය සිදුවෙයි. 'ආයුසංස්කාරය' යි කියනු ලබන්නේ මෙයටයි. මේ ශක්ති ප්‍රමාණය තෙත් ජීවත්විය හැක්කේ අතරේදී අනතුරක් විභවත් සිදු නොවුවොත්ය. හදිසි අනතුරකින් කම්ශක්තිය මගදී බිඳී යා හැක. "

(පොල්වත්තේ මුද්දාන මහානායක සච්චර , වෙරවාද බොධ දර්ශනය ,
අනුල ප්‍රියඤාලය , 2 වන භාගය , 1961 , මරදුන . 231 වන පිටුව .)

27

23

" නුවර යුගයට පැමිණෙන්න පෙර ද්‍රවිඩ ආභාෂය ලැබූ ග්‍රන්ථයක් ලෙස නම් කළ හැක්කේ සිදත්තඟරාවයි.

පාලි සංස්කෘත භාෂාවන්ගෙන් හත් කිහි රිච් ආදිය ඇතත් මේ ග්‍රන්ථයේ සැලැස්මත් සමහර අදහස් ද්‍රවිඩ සාහිත්‍යයෙන් ගෙන තිබේ. ලොව විසරණ ග්‍රන්ථයක්ම නොවේ. මෙහි ප්‍රධාන අදහස කාව්‍ය රචනයට උපදෙස්දීමයි. විසරණ කිහි රිච් කාව්‍යලංකාරත් එක් කොට ගෙන ඇති මෙවැනිම ද්‍රවිඩ ග්‍රන්ථයක් දකුණු ඉන්දියාවේ තිබේ. ඒ ග්‍රන්ථයම ගුරුකොට ගන්නට ඇතැයි සිතීමටද හේතු තැත්තේ නොවේ. ' වීරසොළියම් ' යනු ඒ ග්‍රන්ථයේ නමයි. "

(බද්දේගම විමලවංශ සචරිත , සිංහල ග්‍රන්ථ විචාරය , අනුල මුද්‍රණාලය , 1960 , මරදාන . 56 වන පිටුව .)

24

" මගියා එතැනින්ද ගොස් දෙපස ගෙවතු වලින් ගහන විවියකට පිළිපත්තේ ඒ එක් වත්තෙක පිහිටි තනිමාලයේ ගැලී ගෙයක්ද ඒ අසලම කුඩා මඩුවක්ද උවුණේය. තෙතෙම ගෙට දුටු කවුළුවෙක පොදු අතරින් එබී ඇතුළු බැලිය. ඔහුගේ දුෂ්ට පර්වයට අසුච්ඡේ ප්‍රදිපාලෝකය පැහිටී ගිය අලංකාර කාමරයෙහි. මල් රෙදි ඇඹිටිල්ලක් සහිත ඇඳෙක්ද තොටිල්ලෙක්ද එහි පසෙක විය. බිත්තියේ එල්ලා තුඩුණු කානු දෙකේ තුවක්කුවක්ද හේ දිටි. කාමරය මැද මේසයක රැකුම් පිළියෙළ වී තුඩුණේය. පසක් සිහින් බඳවැඩී හතලිස් හැවිරිදි පමණ වයසැති පුරුෂයකු මේසයට වාඩිවී දණෙහි දරුවකු පදවමින් ප්‍රීතිවනුද පෙනිණි. යොවුන් බව තවමත් නොඉක්ම වූ බිරිය අත දරුවාට කිරි දෙමින් වෙතම හුන්කය. "

(අයි. ඇම්. ආර්. ඒ. ඊරියගොල්ල , මනුෂ්‍යය , 7 වන මුද්‍රණය , 22 වන පිටුව.)

" සිංහලයන්ගේ භාෂාව වනාහි සිනු ආයතී භාෂාගණයට අයත් වුවකි. වභාවංශයෙහි සඳහන් පරිදි සිංහලයෝ සමබුද්ධපරිනිච්ඡික දිනයෙහි උතුරු දකිදිවිනි ලක්දිවට පැමිනි ආයතීවහියාගෙන් පැවැතෙන්නෝ වෙති. සිංහලයන් බුද්ධගක්ඛියන් විවට පෙර සිවුන්ගේ භාෂාවෙහි ආදිම අවස්ථාව පිළිබඳ තත්ත්වය දැනගැනීමට ඉවහල්වන ලිපියක් වෙසාක් හවු නොවිය. දැනට සොයාගෙන තිබෙන ඉතාමත් පැරනි, ලියු කාලය නිශ්චයකට හැකි, ලිපිය වනාහි ශ්‍රී බුද්ධවහි 277දි ලක්රජයට පත් උභිය නිරිඳුගේ කාලයට අයත් කුඩා හල්ලෙන් ලිපියකි. ඉන්පසු ත්‍රිසතුවහිරභයට පෙර ලකාරාජ්‍යශ්‍රියට පැමිනි උවුහැවුනු ආදි නරවරයන්ගේ කාලයන්හි කරවු කුඩා සෙල්ලිපි කිපයක්ද අපට ඇත්තේය. මේ බ්‍රාහ්ම ශිලා ලෙඛනයන්හි පෙනෙන භාෂාවට බෙහෙවින් සමාන ප්‍රාකෘතභාෂාවක් සිංහල ජාතියේ ආදි පුරුෂයන් කථාකළ බව සිහිම නිවැරදිය. "

(වැලිවිටියේ සෝරත නායක සචිරයන් වහන්සේ, ශ්‍රී සුමධාල ගබ්ද කොෂය
 වභාබොධි යනුාලය, මාලිගාකන්ද , කොළඹ. සංස්කෘතය 5 වන පිටුව .)

26

" හවස තුනට පමණ ඔවුහු ශාල්ලට ළඟ වුහ. එක් පැත්තකින් ඕලන්ද පවුරෙහුත් අනික් පැත්තෙන් රුමස්සල කඳුඟාවයෙහුත් සෙවණවුණු ශාලාවරාය ඉතා දැකුම්කඳු කරදිය කඩිනි. මේ කරදිය කඩෙහි සුන්දරත්වය වැඩිවන්නේ කොළඹවරායෙහි මෙන් නැව්, යාත්‍රා, සුලභ කොටන බැවිනිසි අරවින්ද සිතුවේය.

' කොටුව ඇතුළත් බලා යමු 'යි අරවින්ද කිය.

රියකරු අලුත් කොටු දොරටුවෙන් ඇතුළුව රිය පදවාගෙන ගොස් පරණ කොටු දොරටුවෙන් පිට විය. ශාලා වරායේ සුන්දරත්වය කෙලෙසිවීම නැඟුණු මඩුවක් වැනි මාව කඩය අසලින් ගිය මොටෝරියේ උන් අරවින්දගේ පමණක් කොට අන්‍යයන්ගේද නාස්සුඩු හැකිලිණ. මෙතරම් සුන්දර වරායක් සහිත ශාලා නගරයේ කැතකම වඩාත් පෙනෙන්නේද වරායට පිටුපා පිහිටි ගරාවැවුණු ගෙවල පැළදොරවල් බලා මේ පාරෙන් ගමන් කරන්නන්ට ය. "

(මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ , ප්‍රඥාප්තිය , වැස්ලි මුද්‍රණාලය , 7 වන මුද්‍රණය , 1964 , වැල්ලවත්ත. 47 වන පිටුව.)

27

" ' රෝගිනි නුඹ මිත්‍ර සෙනෙවිය ආරක්ෂාකරගැනීමේ ඊසියෙන් මා වළකන්නට හදනවා කොවේද? 'යි කෝපයට පත් අතුල විමාළේය.

'නුඹ සියතරම් ශූරයෙකැයි කියන සිත්‍ර මගෙන් මැරුම් කන්නේ නැද්දැයි නුඹට බලාහත්‍යයි. සිත්‍ර හළවාගන්නට සියතරම් දුටුමනා නම්, මා හා සටනට එන්නට එපාය කියා සිත්‍ර වළකා ගනින්න ! '

ඇ එයින් උරණ නොවී, සටනට නොයන ලෙස නැවත නැවතත් අතුලට යාවිඤ්ඤා කළාය.

'රෝගිනි මා හැමටම එපාවුණු එකෙක්. මට මවක් නැත. පියෙක් නැත. නුඹ කඩු සිල්පයෙහි සමකෙකැයි කියන මිත්‍රසෙනෙවියාගෙන් මැරුම් කැවත් මා ගැන කෙතවත්ම කිසිවෙක් නැත. මිත්‍ර සෙනෙවියාගේ අයුතුකම් නිසා මට සිටි එකම හිතවතා නැතිවිය. මිත්‍ර කළ අපරාධයද මම සියැසින් දුටුවෙමි. එහෙයින් සිත්‍රගෙන් පළිගැනීමට මෙය මට හොඳ ප්‍රසාචනි. සිත්‍ර හා මෙසේ සටන් කරන්නට ලැබීම ගැන මම සතුටුවෙමි. සිත්‍ර හා සටන්කොට මියයන්නට මා අදහස් කෙළේ සිත්‍ර මට හමුවුණු පළමු දවසේමය. එදා මගේ මිත්‍රයා මා ඉන් වැළකුවේය. ' "

(මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ, රෝගිනි , සමන් මුද්‍රණාලය, 24 වන මුද්‍රණය , 1956,
මහරගම. 77 වන පිටුව.)

GLOSSARY

The form of entries is the same as for Literary Sinhala. Numbers in parentheses refer to the number of the section in which the form first occurs.

- අංක number (3)
- අංගය N2 feature, part, limb, characteristic; pl. අංගයෝ (animate pl. අංගයෝ) (8)
- අකාර්යක්ෂමතාව N2 inefficiency; pl. අකාර්යක්ෂමතා (15)
- අනිකරු disobedient (21)
- අගතෘ valuable (8)
- අටුච්චව a commentary on a text (Pali අටුච්චව) (2)
- අටුකොටන තරම් not less than, not second to (19)
- අත දරුවා N5 babe in arms, infant; pl. අත දරුවෝ (24)
- අතරින් from among, through, in between, from the midst (6)
- අතවැසියා N5 servant, assistant, student; pl. අතවැසියෝ (20)
- අතිශයින් greatly, excessively (10)
- අතුරුදහන් වෙනවා disappear (19)
- අතුරුවැල්ල N2 place name (3)
- අතුල N5 name of a person (27)
- අත්‍යාවශ්‍ය very necessary (15)
- අදිනවා disarrange, mess up, pull (20)
- අදිනත්වය N2 individuality, independence; pl. අදිනත්ව (21)
- අක්‍රීණ inactive, dormant, defunct, improper (8)
- අඋග්‍රමාන unseen, invisible (5)
- අනිශ්චි indefinite, doubtful (22)
- අනුන් other people (oblique plural of අන්) (5)
- අනේ oh, alas (14)
- අන් other (5)

අත්‍යරාද්‍රයක	dangerous, risky (13)
අන්තර්ධීනය	N2 disappearance; no pl. (2)
අන්තිමව	last, at last (2)
අන්දම	N2 mode, manner; no pl. (16)
අන්‍ය	other (19)
අන්‍යයා	N5 other person; pl. අන්‍යයෝ (26)
අපරාධය	N2 crime; pl. අපරාධ (27)
අප්‍රිය	disagreeable, displeasing (11)
අබයස	in front (7)
අභිච්ඡාද්ධිකාමි	eager for prosperity (1)
අයැදීම	beg, request (16)
අයුතුකම	N2 improper deed, unjust deed, injustice; pl. - කම් (27)
අරච්ඡද	name of a person (26)
අලංකාරය	N2 adornment, ornament, embellishment; pl. අලංකාර (23)
අලංකාරය	N2 Alakā, mythical city of the god Kuvera; no pl. (16)
අලංකාය	N2 same as අලංකාරය (17)
අලංකාර	beautiful, ornate, decorated (24)
අවශ්‍යයෙන්ම	necessarily (10)
අවසන්	at the end (20)
අවහිරය	N2 obstacle, impediment; pl. අවහිර (3)
අශ්‍රිතානුච්ඡේදන	Npl. the 80 subcharacteristics of the Buddha's person (7)
අශේෂ	unseemly, ugly (19)
අසභ්‍ය	name of a person (13)
අසන්න	N5 listener, hearer; pl. අසන්නෝ (7)
අසුච්ච	N2 monastery, resting place; pl. අසුච්ච (16)
අසල	near(by), vicinity (24)

අයුක්‍රමය	bring into focus, catch, entrap	(7)
අයුත්තන්තය	take seats, sit	(6)
අයුට්‍තය	fall within one's grasp	(19)
අහෝ	oh, alas	(12)
ආඥාව	N2 order; pl. ආඥා	(16)
ආදි	early, ancient, former	(8)
ආදිවිච්චර්මය ආගමය	N2 name of a Jātaka (the Sun Worshipper Jātaka)	(20)
ආදිම	oldest, earliest	(16)
ආපදාපත්ත	subject to danger	(12)
ආභාෂය	N2 influence, introduction; pl. ආභාෂ	(23)
ආච්ඡේදනය කරනවා	address	(16)
ආයුධස්කරය	N2 constituents of life; no pl.	(22)
ආරක්ෂාකරගැනීම	N2 protection; pl. - ගැනීම්	(27)
ආරාධනාව	N2 invitation; pl. ආරාධනා	(20)-
ආශ්‍රමය	N2 ashram, hermitage, retreat; pl. ආශ්‍රම	(17)
ආර්ථකරගන්නවා	develop in oneself, raise for oneself	(1)
ආභිජිලි	N2 coverlet; pl. ආභිජිලි	(24)
ආභුච්ච	internal	(8)
ආභුච්චනවා / වෙනවා	enter	(26)
ආභු	N2 bed; pl. ආභු , ආභුච්ච	(24)
ආභුච්ච	(adj) sour; (Npl) curry ingredients such as lime	(20)
ආර්ථකර	being caught up in, clinging to, submerged in	(11)
ආර්ථ	ppl. of වනවා	(6)
(x) ආර්ථික	X years old	(1)
ආර්ථකර	after that, next to that, next	(16)
ආර්ථවනවා	pass, exceed	(24)

ඉටුකරවැලීම	N2 getting something fulfilled, carried out; pl. ඉටුකරවැලීම් (15)
ඉසාම	extremely (13)
ඉඳුරුව	N2 place name (3)
ඉර	N2 sun; pl. - වළ (20)
උගුර	N2 throat; pl. උගුරු (12)
උත්තම	noble (11)
උත්තර	northern (16)
උත්තිය	name of a king of Sri Lanka (25)
උත්සාහ දරනවා	strive, attempt, make effort (5)
උත්සාහවත්	energetic, industrious (1)
උදක්	in solitude, alone (adverb) (13)
උදාවෙනවා	rise, arise, come into being (19)
උද්භිතච්ච	N2 sloth, indolence, laziness; no pl. (15)
උදාහරණය	N2 example, instance; pl. උදාහරණ (7)
උදෙසා	for (3)
උත්චතෂ්ඨේ	he (respectful); pl. - ..ලා (5)
උපදෙස	N2 advice, instruction; pl. උපදෙස් (13)
උපදේශය	N2 advice, instruction; pl. උපදේශ (1)
උපමාවනවා / වෙනවා	be likened to, compared with (7)
උපාධිධාරියා	N5 degree-holder; pl. - ධාරියෝ / ධාරිණු (21)
උපාසකයා	N5 lay devotee (masculine); pl. උපාසකයෝ (20)
උපාසකවරයා	N5 lay devotee (masculine); pl. - වරු (20)
උරුභවෙනවා	be angry (27)
උච්චතා	necessary (20)
උස්වෙනවා	rise, group (6)
එක	N5 one, one animal; (derogatorily used of people) (27)
එක්	(the) so-called (11)

- එක්කරනවා put together, collect (23)
- එක්කැන්කරනවා put together, assemble, collect (19)
- එඩිතර courageous, bold (11)
- එපාවෙනවා be fed up with (with dative), not want (27)
- එබස් Npl. these words, this speech (1)
- එබෙනවා peep (24)
- එමෙන්ම similarly, likewise (13)
- එල්ලනවා hang, suspend (24)
- එළවාදමනවා drive away, drive out (20)
- ඒ තරමට (ම) (all, that much, to such an extent (5)
- ඒ පමණින් by that much alone (10)
- ඔත්තුකාරයා N5 informant, supplier of information; pl. ... කාරයෝ
- කාර (14)
- ඔදවැඩි overjoyed, enamoured, rapturous (24)
- ඔප්පු වනවා / වෙනවා be testified to, be proved (9)
- ඔබ්බෙකොබ් here and there (12)
- ඔරලෝසිය N2 clock; pl. ඔරලෝසි (22)
- ඔලන්ද Dutch (26)
- තට = කොට (ppl. of කරනවා) (25)
- තට N2 piece, stretch; pl. තටවල් (26)
- තටතුරාව N2 curtain; pl. තටතුරා (6)
- තඩුසිල්පය N2 swordsmanship, fencing; pl. - සිල්ප (27)
- තණ N2 ear; pl. තණ (7)
- තරාපැවැත්වීම N2 making, delivering speeches; pl. - පැවැත්වීම්
(3)
- තරාවස්තුව N2 plot (story); pl. - වස්තු (17)
- තරාභරිය N2 outline of a story; pl. - භරිය (16)
- තලුගැටය N2 mountain range; pl. ගැට (26)
- තලුට Npl. tears (21)

කඳුළු සලකවා	shed tears	(21)
කබලාන	name of a person	(21)
කරකැවෙනවා	rotate, turn	(7)
කරදිය	N2 sea water; no pl.	(26)
කර්ෂ්ට්‍ය	harsh, displeasing to the ear	(12)
කර්මාන්තය	N2 editorial article; pl. - වාක්‍ය	(3)
කර්මය	N2 karma, action, deed; pl. කම්	(22)
කල්ගතකරනවා	spend time	(16)
කල්වනවා	spend the time	(16)
කවිත්‍වය	N5 poet (of quality); pl. - කවිත්‍වයෝ	(19)
කවිය	N2 poem, verse; pl. and stem කවි	(3)
කවුළුව	N2 window; pl. කවුළු	(24)
කාන්තුව	N2 ditch, drain, barrel (of a gun); pl. කාන්තු	(24)
කාර්ය	N2 work, duty; pl. කාර්ම	(14)
කාර්යකාර්ය	Npl. (things) to be done and not done	(13)
කාලපරිච්ඡේදය	N2 period of time; pl. - පරිච්ඡේද	(10)
කාලයන්හි	during the times (animate gen pl. of කාලය)	(25)
කාව්‍යය	N2 poem, literary work of art; pl. කාව්‍ය	(23)
කාව්‍යාලංකාරය	N2 poetic embellishment, a division of poetics; pl. කාව්‍යාලංකාර	(23)
කැටපත	N2 mirror; pl. කැටපත්	(9)
කැරකම	N2 ugliness; pl. කැරකම්	(26)
කිමෙත්තයන්	'why, forsooth' (lit. 'if we were to say why')	(13)
කිව්‍යුත්ත	N5 he who should be told, informed; pl. - යුත්තෝ	(18)
කුරැටුණනවා	scratch	(9)
කුලමලභේදය	N2 caste division, cast disparity; pl. - භේද	(11)
කුවේර	N5 Kuvēra, the Hindu god of wealth; (honorific plural කුවේරයෝ)	(16)

කතිය	N2 work, act, deed; pl. කම් (9)	(animate pl. කඩිහු)
කෙතුළාලාව	N2 halo (around the head of the Buddha); pl. - ශාලා (7)	
කෙලෙසීම	N2 spoiling; pl. කෙලෙසීම් (26)	
කොටුව	N2 fort; pl. and stem කොටු (26)	
කොල්ලය	plunder, pillage, loot (13)	
ක්‍රියාත්මකව	active(ly) (10)	
ක්‍රිස්තු වර්ෂය	N2 Christian era; no pl; stem ක්‍රිස්තු වර්ෂ (25)	
ක්‍රිස්තු වර්ෂයේ ආරම්භය	N2 beginning of the Christian era (25)	
කිසිවක් වැනි	N2 hunger; pl. කිසිවක් (12)	
කණ්ඩායම් නිර්වරයා	N5 leader or proponent of a school of thought or a tradition; pl. - වරු (2)	
කෙටු දින	N2/3 the previous day (13)	
කඳුය	N2 prose work; pl. කඳු (19)	
කම්බල	rural (3)	
කරා විවෘතව	become dilapidated (26)	
කලවාගන්නවා	rescue, save (18)	
කල්ල	N2 Galle; stem කල්ල (26)	
කැකැටි කරනවා	trouble, torture (20)	
කිසිදෙවියා	N5 fire god; no pl. (19)	
කිසිය	potential participle of ගණනවා 'count' (9)	
කිටිකිට	N2 mountain peak; pl. කිටිකිට් (12)	
ගුණය	N2 quality, virtue; pl. ගුණ (5)	
ගුරුකොට ගන්නවා	take/keep/consider as the source (23)	
ගුරුපොත	N2 source book; pl. ගුරුපොත් (2)	
ගෙවල = ගෙවල්වල	(26)	
ගෙවෙනවා	get spent, wear out (22)	
ග්‍රීවය	N2 neck; pl. ග්‍රීව (19)	

සමනාව	N2 series of events, accomplishment; pl. සමනාවෝ (animate pl. සමනාවෝ) (10)
වරපුරුෂයා	N5 spy; pl. වරපුරුෂ (13)
චිත්තරූපය	N2 mental image; pl. - රූප (7)
චින්තකයා	N5 thinker; pl. චින්තකයෝ (4)
උගම	mobile, moving (7)
ජනාදරය	N2 popularity, peoples affection; no pl. (2)
ජය	N2 victory, success, triumph; no pl. (21)
ජවනිකාව	N2 curtain, screen; pl. ජවනිකා (6)
ජාතක අටුළුව	N2 commentary on the Jātaka book; pl. - අටුළුව (2)
ජාතක සංගමය	N2 National Congress/Union; pl. සංගම (4)
ජාතිය	N2 race; pl. (animate) ජාතීන් (8)
ඥානය	N2 intelligence, wisdom; no pl. (1)
දොනොවෝර් ආණ්ඩුක්‍රමය	N2 the system of government for Ceylon proposed by Lord Donoughmore; (the constitution of 1931); no pl. (4)
තතු	Npl. news, information (13)
තත් වූ	in reality, having become actual (10)
තනි	alone, single, solitary (24)
තනිමාලය	single story (24)
තමනට = තමන්ට	(19)
තමා =	coll. තමයි (14)
තරම්වෙනවා	be able, have the capacity to (14)
තවුසා	N5 ascetic, hermit; pl. තවුසෝ (20)
තක්	up to (= තෙක්) (25)
තපසයා	N5 ascetic, hermit; pl. තපසයෝ (20)
තපසවරයා	N5 ascetic, hermit; pl. -වරු (20)
තැබිගන්නවා	shiver, tremble (from fear) (12)
තැනීම	N2 making, forming; pl. තැනීම් (3)

ඉවත්ඉව	N2	gun; pl. ඉවත්ඉ	(24)
හේරුවි කරනවා		explain	(9)
කොට්ඨල	N2	cradle; pl. කොට්ඨි	(24)
දණ්ඩ	N2	stick; pl. දඬු	(20)
දන්	N2	alms; pl. දන්	(20)
දරාගන්නවා		bear up with, stand	(12)
දැක්ම	N2	philosophy, opinion, view; pl. දැක්ම	(22)
දැකුම්පල		attractive, pleasant to behold	(26)
දියුණුව	N2	development, progress; no pl.	(3)
දිරාපත්වෙනවා		experience, decay, get worn out, deteriorate	(22)
දිශාභාගය	N2	quarter, direction; pl. - භාග	(16)
දිස්වෙනවා		appear	(7)
දුෂ්කරතාව	N2	difficulty; pl. දුෂ්කරතා	(3)
දුෂ්ට		cruel, wicked	(19)
දුකකාවත	N2	messenger, poem; pl. - කාවත	(16)
දුෂ්භාගය	N2	corruption; pl. දුෂ්භාග	(15)
දුෂ්චිත්තය	N2	eyesight, range of sight; pl. චිත්ත	(24)
දෙපස		(on) both sides	(24)
දෙවැනිවැනි		second to, next to	(2)
දෙවැනික	N5	(he who is) second; pl. දෙවැනිකේ	(5)
දෙවිය	N5	queen; pl. දෙවියෝ	(14)
දෙවියා	N5	god; pl. දෙවියෝ / දෙවිවරු	(5)
දෙවිවරයා	N5	god; pl. දෙවිවරු	(5)
දෙස	N2	direction, locality; pl. දෙස්	(12)
දොරටුව	N2	door, gate, entrance; pl. දොරටු	(26)
ද්විව		Dravidian	(4)
ද්වේෂ කරනවා		hate	(18)

ධනවතා	N5 wealthy man, rich person; pl. ධනවත්තු / ධනවත්තු (1)
ධම්මියා දට්ඨියා ගැටපදය	N2 name of an early Sinhala text: a glossary of problematic words in the Sinhala commentary on the Dhammapada (2)
ධම්මපදවිධානපාඨ	N2 commentary on the Dhammapada (Sinhala = ධම්මියාදට්ඨියා) (2)
ධම්මිකාමියා	N5 one who is desirous of dharma, a lover of dharma; pl. - කාමියෝ / කාමීහු (2)
දෙවොනිය	N2 courage; no pl. (3)
ච්චනිය	N2 sound, noise; pl. ච්චනි (12)
නට්ඨයෙම්	'I am doomed, finished' (past 1st sg. of නැඟෙනවා 'perish') (12)
නතරනතරව	stop, cease (14)
නරපතියා	N5 king; pl. නරපතියෝ (19)
නරඝෝෂා	N5 spectator; pl. නරඝෝෂෝ (6)
නරචරයා	N5 king; pl. - චරයෝ / -චරහු (25)
නශ්ටාප්‍රාප්ත	ruined, destroyed and lost to us (9)
නට්ඨා	N5 actor, dancer; pl. නට්ඨෝ ; stem නට්ඨ (6)
නගරික	pertaining to a city, urban (13)
නාට්‍යය	N2 play, drama; pl. නාට්‍ය (6)
නාට්‍යශාස්ත්‍රය	N2 the <u>Nāṭyaśāstra</u> , an ancient Sanskrit treatise on drama (6)
නානාප්‍රකාර	of many kinds, manifold (11)
නානාවිධ	various kinds of (11)
නාසිඤ්චුච්ච	N2 nostril; pl. - ඤ්චු (26)
නැඟෙනවා	be raised, erected (26)
නැතිව යනවා	disappear, get lost or destroyed (2)
නැතිවෙනවා	get lost, get destroyed (2)
නික්මෙනවා	go out, come out, emanate (7)
නිපාදනවිච්ච	N2 production, creating; pl. නිපාදනවිච්ච (17)

- පදවනවා swing, rock (24)
 පදවිනි a girl's name (1)
 පද්‍යය N2 poem, poetry, verse; pl. පද්‍ය (9)
 පද්‍යවලිය N2 collection (lit. string) of poems; pl. - වලි (9)
 පරපුර N2 generation, lineage; pl. පරපුරවල් (2)
 පරම්පරාගත handed down through generations, coming by tradi-
 tion (11)
 පරාධීන dependent, subject to foreign rule (3)
 පරිච්ඡේදය N2 chapter, section, span; pl. පරිච්ඡේද (10)
 පරිපීඩිත වෙනවා be afflicted, be tortured (12)
 පරිවර්තනය N2 translation; exchange, turning about; pl.
 පරිවර්තන (12)
 පලිගන්වනවා take revenge (18)
 පවත්නා continue, last (alternate pres. verb. adj. of
 පවතිනවා), (22)
 පවුර N2 wall, rampart; pl. පවුරු (9)
 පසන් serene, calm, tranquil (24)
 පසුවද්ද the following day (13)
 පහර වදිනවා get hit, be attacked (with dative) (11)
 පහල (පහළ) වෙනවා come to light, be manifested (3)
 පළමුකොට first, at first (2)
 පලිගැනීම N2 taking revenge; pl. - ගැනීම් (27)
 පාරිභෝගිකයා N5 consumer; pl. - භෝගිකයෝ (15)
 පැමිණවීම N2 making one arrive (at a position or place);
 pl. - වීම් (5)
 පැරණියා N5 person of ancient/old times; pl. පැරණියෝ
 (9)
 පැවතෙනවා continue, exist; past verb. adj. පැවති (5)
 පැවැතෙන්නා N5 descendant; pl. පැවැතෙන්නෝ (25)
 පැහැදෙනවා be impressed by, pleased with (5)

පැළඳෙර	N2/3	back door; pl.	පැළඳෙරවල්	(26)
පිටත්ව යනවා		set out	(13)	
පිටිපසින්		behind	(6)	
පිටුපානවා		turn one's back	(26)	
පිටු සිඟා යනවා		go begging for alms	(20)	
පිතෘසාහන		patricidal	(19)	
පියදාස සිරිසේන		Piyadasa Sirisēna, a well-known Sinhala writer of the early 20th century	(3)	
පිරිවරා ගන්නවා		be surrounded by, followed by	(20)	
පිවිසෙනවා		enter (past emphatic පිවිසිණි)	(6)	
පිහිටි		located, situated, established	(12)	
පිළිගන්නවා		offer	(20)	
පිළිපන්නේ		having stepped into (pres. progressive participle of පිළිපදිනවා)	(24)	
පිළියෙළවෙනවා		be ready/prepared	(24)	
පුන්සඳ	N2	full moon; pl. - සඳවල්	(7)	
පුහුණු කරනවා		train (someone), practise	(21)	
පෙරදිස්		eastern, oriental	(19)	
පෙළ	N2	series, row, line; pl. පෙළවල්	(9)	
පෙළබස	N2/3	Pāli language; no pl.	(2)	
පොළොව	N2/3	earth, ground; pl. පොළොව්	(6)	
පුළුඹ		horrible, fearful	(19)	
පුරාණය කරනවා		pursue, follow (lit. 'carry across')	(13)	
ප්‍රතිරූපය	N2	image, reflection; pl. ප්‍රතිරූප	(7)	
ප්‍රතිසංවිධාන කරනවා		reorganize	(15)	
ප්‍රතිසංවිධාන කරලීම		N2 complete reorganization; pl. - ලීම්	(15)	
ප්‍රදර්ශනභූමිය	N2	exhibition ground(s); pl. - භූමි	(1)	
ප්‍රදර්ශනය	N2	exhibition; pl. ප්‍රදර්ශන	(1)	

ප්‍රදීපාලෝකය	N2	lamplight; no pl.	(14)
ප්‍රමාදය වෙනම		delay, be late	(16)
ප්‍රමාණය	N2	limit, extent; pl. ප්‍රමාණ	(22)
ප්‍රමාදය	N2	delay; no pl.	(17)
ප්‍රසාදය	N2	rejoicing, delight; no pl.	(3)
ප්‍රස්තාව	N2	opportunity, time; pl. ප්‍රස්තාව (වල්)	(27)
ප්‍රස්තාවකාව	N2	preface, prologue; pl. ප්‍රස්තාවකාව	(2)
ප්‍රාකෘත		Prākṛit (language); any of a number of Middle Indo-Aryan languages	(25)
ප්‍රියවෙනම		like (with dat.); be liked (with nominative)	(21)
ප්‍රියාව	N5	beloved (feminine); pl. ප්‍රියාවෝ	(16)
ප්‍රීතිවෙන්ම / වෙනම		enjoy, be happy	(24)
ප්‍රේක්ෂකයා	N5	spectator; pl. ප්‍රේක්ෂකයෝ	(6)
ප්‍රේක්ෂාගාරය	N2	auditorium; pl. ප්‍රේක්ෂාගාර	(6)
බඩුව	N2	piece of goods, thing; pl. බඩු	(20)
බණ	N2	Buddhist Scriptures, Word of the Buddha	(11)
බඳු	N2	jar, vessel; pl. බඳුන්	(20)
බබළව		shine	(14)
බරපතළ		grave, serious	(11)
බලවත්		strong, powerful	(1)
බලවතා	N5	powerful person; pl. බලවත්ත / බලවත්තු	(5)
බලවේගය	N2	movement, uprising, forces; pl. බලවේග animate pl. බලවේගයෝ	(10)
බලාගනියි		can see (< බලා + ගත + තියි)	(27)
බලාගන්නම		see for oneself, look after	(27)
බලාපොරොත්තු		expected	(15)
බලාබල	Npl.	strength and weakness	(13)
බසින්නම		get down to, set out to (do)	(1)
බාහිර		external, outside	(8)

- බැබැළෙනවා shine (19)
- බැව් the fact that (=බව) (1)
- බැහැර් outside (17)
- බිඳී යනවා get broken (off), discontinued (22)
- බිරිය N5 wife; pl. බිරියෝ (24)
- බුදුන්වහන්සේ N5 the Buddha; pl.- ඉ (5)
- බුදුරුව N2 Buddha's image or form; pl. බුදුරු (7)
- බුදුවරයා N5 the Buddha; pl. බුදුවරයෝ / -වරු (5)
- බුදුන් N5 the Buddha (honorific plural); stem බුදු (7)
- බුද්ධ Buddhist (adj.) (25)
- බෙරය N2 drum; pl. බෙර (12)
- බහාලග්‍රහ the Buddha's radiance, extending to a fathom's length (7)
- බ්‍රහ්මදත්ත name of a king (20)
- බ්‍රාහ්මී Brāhmi; the ancient Indic writing system (25)
- බ්‍රිතාන්‍යයා N5 Britisher; pl. බ්‍රිතාන්‍යයෝ (4)
- භක්තිකයා N5 devotee; pl. භක්තිකයෝ (25)
- භයවිතර dangerous (19)
- භයානක fearful, dangerous (11)
- භවය N2 existence, birth; pl. භව (animate pl. භවයෝ) (22)
- භාගය N2 division, section; pl. - භාග (19)
- භාරවෙනවා be entrusted with (2)
- භාවය N2 nature, -ness; no pl. (1)
- භූමිය N2 earth, ground; pl. භූමි (1)
- භෙදගින්න වෙනවා be split into, be divided, be disunited (11)
- මගියා N5 traveller; pl. මගියෝ / මගීන් (24)
- මණ්ඩලය circle, board (organization) (3)

මඩුව	N2	shed, hut; pl.	මඩු	(24)
මතක් වෙතවා		remember	(18)	
මතය	N2	idea, opinion; pl.	මත ; animate pl. (මතයන්-)	(4)
මතු		future, in the future	(14)	
මද්ධ්‍යභාගය	N2	middle part, the midst; pl. -	භාග	(12)
මධ්‍යම		middle	(4)	
මතා		fit, proper, necessary	(10)	
මනස	N2	mind's eye; no pl.	(7)	
මනුකතය	N2	name of a book	(24)	
මහත්වියා	N5	great poet; pl.	මහත්වියෝ	(16)
මහත්විකාලිදාසයෝ	N5	the great poet Kalidasa (honorific pl.),	(17)	
මහිසාලයෝ	N5	king (honorific pl.)	(19)	
මළමුත්‍ර කරවවා		defecate and urinate	(20)	
මාතාව	N5	mother; pl.	මාතාවෝ	(19)
මානව විද්‍යාඥයා	N5	anthropologist; pl.	විද්‍යාඥයෝ	(8)
මාලය	N2	story (of a building), stairs; pl.	මාල	(24)
මාලාව	N2	garland, circle; pl.	මාලා	(7)
මාලික්		name of a person	(21)	
මාච කඩය	N2	fish market; pl. -	කච	(26)
මැටිකර්තව්‍ය	N2	"The Clay Cart"; a Sanskrit drama	(6)	
මැද		in the midst of	(3)	
මැද්ධ්‍යනිකය		the Majjhima Nikaya, a section of the Buddhist Canon	(11)	
මැරුවකවවා		get killed	(27)	
මැව්පෙනෙවවා		see; have appear to one, as if created	(7)	
මැවුම්කාරයා	N5	creator; pl. -	කාරයෝ	(5)
මෑණියන්දැ	N5	mother (respectful); pl.-	ලා	(3)
මෑතභාගය	N2	recent time(s); no pl.	(1)	

චිත්‍ර	name of a person (27)
වීර්‍ය	superstitious (11)
වීර්‍යාමතය	N2 superstitious notion/opinion; pl. - මත (11)
ප්‍රභූ	N2 club, stick; pl. ප්‍රභූරු (20)
ප්‍රභූ ඇටය	N2 pearl (lit. 'pearl-seed'); pl. - ඇට (9)
ප්‍රභූවැළ	N2 string of pearls; pl. - වැළ (9)
ප්‍රිද්‍රණය	N2 printing, impression; pl. ප්‍රිද්‍රණ (1)
ප්‍රිද්‍රණාලය	publishing/printing establishment; pl. ප්‍රිද්‍රණාල (1)
ප්‍රථමතැ	N2/3 first place, primary position; pl. - තැන් (7)
ප්‍රවමච්ච	N2 'face-orb', countenance (sg. and pl.)
ප්‍රධානවෙතවා	be hidden (6)
ප්‍රුහුණුරු යතවා	mature, ripen (as of intellect) (1)
ප්‍රුණතාවා	face, confront (11)
ප්‍රලිංඛනරභ්‍රණතාවා	take as basic, consider primary (15)
මහදෙහය	N2 corpse; pl. - මහදෙහ (12)
මෙහෙය	N2 Cloud-Messenger, name of a Sanskrit poem (16)
මෙහය	N2 cloud; pl. මෙහ (animate form මෙහය ; pl. මෙහයෝ (16)
මෙහෙකරුවා	N5 servant, attendant; pl. -කරුවෝ (16)
මෙහක්	< මෙ + ක් (25)
මෙහය	N2 table; pl. මෙහ (24)
මොකවත්	something, anything (1)
මොටෝරිය	N2 motor car (sg. and pl., (22)
මිලේචරයා	N5 uncivilized person, barbarian; pl. මිලේචරයෝ (8)
යට	earlier, above (in a discourse; otherwise 'below') (9)
යට	under (the jurisdiction of) (21)
යම් තරමක	to some extent, some amount of (4)

යස ඉසුරු	Npl. fame and glory	(14)
යාත්‍රාව	N2 vessel, vehicle; pl. යාත්‍රා	(26)
ප්‍රකාශන නම	N2 name of a novel	(21)
යුදය	N2 war, battle; pl. and stem යුද	(12)
යුධ භූමිය	N2 battlefield; pl. - භූමි	(12)
යුරෝපීය	European	(4)
යුවල	N2 couple, pair (sg. and pl.)	(7)
යුවල යුවලව	in pairs	(7)
යොදාගන්නවා	employ, put to use	(7)
යොදාගෙන යන්නවා	go on using, applying	(15)
යොවුන් බව	N2 (state of) youth; no pl.	(24)
යොවුනෙදීගෙන යාම	N2 appearance of youth (lit. 'shooting up of youth'); no pl.	(14)
රංගභූමිය	N2 place where a play is enacted, stage; pl. - භූමි	(6)
රංගය	N2 theatre, auditorium; pl. රංග	(6)
රංගශාලාව	N2 theatre; pl. - ශාලා	(6)
රංගපෑම	N2 acting; pl. පෑම	(6)
රංගමඩල	N2 stage (sg. and pl.)	(6)
රචනාව	N2 (literary) composition; pl. රචනා	(9)
රචිත	composed, written	(7)
රජය	N2 kingdom, state, government; stem රජය	(4)
රත්නාවලිය	N2 string of jewels; pl. රත්නාවලි / -වලි	(19)
රශ්මිය	N2 ray, beam of light; pl. රශ්මි	(7)
රාජ	royal	(14)
රාජසිංහ	Rajasinghe, name of a king of Sri Lanka	(19)
රාජසමූහය	N2 royal splendor, glory of kingship; pl. රාජසමූහ	(10)
රාමගිරි	place name	(16)

රාළහාවි	N5 village headman, constable. Also title of respect; pl. - ලා (1)	
වෙහෙරාච්චා	N5 driver, charioteer; pl. වෙහෙරාච්චෝ (26)	
වෙසිය	N2 desire, intention, purpose; no pl. (27)	
වෙසිය	N2 law, style, method; pl. වෙසිය (23)	
රාළප්පල	N3 place name (26)	
රෝමිනි	name of a girl (27)	
ලකුණ	N2 feature, sign, characteristic; pl. ලකුණු (3)	
ලක්ෂ්‍යය	N5 government/ rule of Sri Lanka; no pl. (25)	
ලබ්‍යාමාතාව	Mother Lanka (19)	
ලබ්‍යාරාජ්‍යත්‍රය	N2 royal glory of Lanka; no pl. (25)	
ලිපිය	N2 writing, document, inscription; pl. ලිපි (25)	
ලිඛ්‍යව	N2 piece of furniture; pl. ලිඛ්‍ය (22)	
ලේඛනය	N2 written document, piece of writing; pl. ලේඛන (7)	
ලෙහෙසි	easy (13)	
ලේ	Npl. blood (14)	
ලේඛකයා	N5 writer; pl. ලේඛකයෝ (3)	
ලේඛනප්‍රමය	N2 system of writing/literature; pl. - ප්‍රම (9)	
වංශය	N2 lineage, dynasty; pl. වංශ (10)	
වගකියුතු	responsible (for) (13)	
වතුරතබා	pour out, shed, spill (14)	
වඩාලාම	the more (7)	
වතාව	N2 time, occasion; no pl. (18)	
වඳුරා	N5 monkey; pl. වඳුරෝ (20)	
වසයවි	< වස + යවි years old (24)	
වරප්‍රසාදය	N2 favor, influence, permission, privilege; pl. - ප්‍රසාද (14)	
වර්ගය	N5 kind or group (of people); pl. වර්ගයෝ (25)	

වර්ණනාව	N2 description; pl.	වර්ණනා	(16)
වර්තමාන	present, contemporary		(19)
වර්ෂාව	N2 rainy season; pl.	වර්ෂා	(16)
වස	N2 poison (sg. and pl.)		(11)
වසවස	Npl. poison(s)		(11)
වසවසවස	spend the (rainy season) retreat (of Buddhist monks)		(20)
වළකව	prevent		(27)
වළකවන්න	prevent (2sg. familiar, imperative, agreeing with වුණ)		(27)
වළඳව	eat (of monks)		(20)
වාර්තාව	report		(13)
වාසභවය	N2 residence, mansion; pl.	භවය	(13)
වැටහීම	N2 coming to understand, reaching understanding; no pl.		(3)
වැඩිවීම / වෙනම	increase, become greater		(26)
වැදගත්කම	N2 importance; pl. - කම		(9)
වැයම් කරව	attempt, try		(2)
විමර්ශ	N2 investigation, inquiry; pl.	විමර්ශ	(7)
විධානකරව	order, command, instruct		(6)
වික්‍රමාව	woman's name		(14)
විපත	N2 peril, calamity; pl.	විපත්	(19)
විමුක්තිය	N2 liberation, release; stem	විමුක්ති	(18)
විසරණ	N2 grammar; pl.	විසරණ	(23)
වියළී යව	get parched, dried up		(12)
විසෝ වෙනම	separate, depart		(21)
විරුද්ධව	against, in opposition		(4)
විලාසය	N2 style, manner; pl.	විලාස	(7)
විශිෂ්ට	distinguished, distinct, praiseworthy		(3)

විශ්වාසය	N2 belief; pl. විශ්වාස (8)	(animate pl. විශ්වාසයෝ)
විෂම	uneven, unequal (11)	
විෂයයෙහි	with regard to (9)	
විෂ	N2 poison (sg. and pl.) (11)	
විවිධ	N2 street; pl. විවිධ (24)	
විරසෙයුමි	<u>Virasoliyam</u> , a Tamil grammatical work (23)	
වියභිය	N2 effort; no pl. (3)	
වුවමනා	necessary, want (variant of උවමනා) (27)	
වෙත	near, in the vicinity (24)	
වෙන්වෙතවා	be separated (16)	
වෙසෙතවා	live, dwell (3)	
වෙස්වළාභනිතවා	put on a costume or disguise (6)	
වෙහෙර විහාරය	N2 shrine-room (lit. 'stupa and shrine-room'); pl. - විහාර (7)	
වෙළෙඳුම	N2 trade; pl. වෙළෙඳුම් (13)	
වේදිකාව	N2 stage; pl. වේදිකා (6)	
ශක්තිය	N2 strength, energy, power; pl. ශක්ති (22)	
ශබ්දකෝෂය	N2 dictionary; pl. - කෝෂ (25)	
ශාන්ත	peaceful, serene (20)	
ශාපකරතවා	curse (17)	
ශාස්තෘචරයා	N5 (religious) teacher; pl. - චරයෝ / -චරු (5)	
ශාස්ත්‍රාලෝකය	N2 light of knowledge; pl. ශාස්ත්‍රාලෝක (19)	
ශිලාලේඛනය	N2 rock or stone inscription; pl. - ලේඛන (25)	
ශුරයා	N5 clever person; pl. ශුරයෝ (14)	
ශේෂවෙන්වා	remain, be left over (16)	
ශෛලිය	N2 style; pl. ශෛලී (7)	
ශෝක වනවා / වෙන්වා	be sorry/sad (27)	
ශ්‍රීය	N2 glory, splendor; no pl.; stem ශ්‍රී (25)	

ශ්‍රේෂ්ඨ	noble, supreme, superb	(5)
ශ්ලෝකය	N2 (Sanskrit) verse; pl. ශ්ලෝක	(16)
සංක්‍රමණය වන්නා (වෙනවා)	migrate	(8)
සංගමය	N2 association, society, union; pl. සංගම	(4)
සංග්‍රහය	N2 compilation, compendium, treatise; pl. සංග්‍රහ	(5)
සංචාරය කරන්නා	tour, wander about	(12)
සංඥාපනය	N2 introduction, preface; pl. සංඥාපන	(25)
සංලාපය	N2 chitchat, talk; pl. සංලාප	(14)
සංවිධානය	N2 organization; pl. සංවිධාන	(4)
සංස්කරණය	N2 edition, revision; pl. සංස්කරණ	(2)
සංකීර්ණ	brief, concise	(16)
සංචිකාවාසී	N5 Buddhist monk; pl. - භික්ෂු	(19)
සංග්‍රහ	N2 compilation, compendium, journal, magazine; pl. සංග්‍රහ	(3)
සංඛිඛණ	N2 discourse of the Pāli canon (only Suttapitaka)	
සංඛික	N2 compilation; one of the Five Divisions of Buddha's teachings (Nikāyas); pl. and stem සංඛි	(11)
සතුටුවෙන්නා	bé happy, pleased	(27)
සත්වයා	N5 being, animal; pl. සත්වයෝ	(22)
සද්ධර්මය	N2 good or true doctrine (specifically Buddhism); pl. සද්ධර්ම	(5)
සන්ත්‍රාසය	N2 fear, tremor; no pl.	(12)
සන්දේශකාව්‍යය	N2 messenger poem; pl. - කාව්‍ය	(16)
සන්දේශකාරකයා	N5 messenger, one who carries the message (in a message-poem); pl. - කාරකයෝ	(16)
සඳහන්	mentioned	(25)
සභ්‍ය	civilized	(8)
සමක	N5 clever person, accomplished person; pl. සමක / සමක	(27)
සමස්ත	all, whole	(19)

- සමාගම N2 company; pl. සමාගම් (2)
- සමාජය N2 society; pl. සමාජ (4)
- සමුපකාර කඩ සමිති ප්‍රමය N2 cooperative stores society system;
pl. - ප්‍රම (15)
- සමුපකාරය N2 cooperative (scheme); pl. and stem සමුපකාර
(15)
- සම්බන්ධයෙන් concerning, regarding (2)
- සම්බුද්ධපරිනිව්‍යාණය N2 the death (Parinirvāna, Parinibbāna)
of the Buddha (25)
- සලකුණ N2 sign, mark, characteristic, token; pl. සලකුණු
(8)
- සලකවා move, shake, empty out (21)
- සසඳු බලකවා compare, contrast (8)
- සයෝජ embellished, ornate, high-sounding (7)
- සාදකයා N5 maker; pl. සාදකයෝ (22)
- සාර්ථකබව N2 success, skill, cleverness, accomplishment;
no pl. (3)
- සාර්ථකය N2 success; no pl. (15)
- සාහිත්‍යඥානම් literature-loving (3)
- සැපයෙන්නා be supplied or provided with (2)
- සෑදෙන්නා be made (22)
- සිතුවිලි Npl. thoughts and aspirations (10)
- සිත්ගන්නා captivate, capture the mind (5)
- සිද්ධසඟරාව N2 the Sidatsaṅgāraṇa, the oldest extant Sinhala
grammar (circa 13th century A.D.) (23)
- සිටිය N2 event, incident, happening; pl. සිටී
animate pl. සිටීනු (10)
- සින්ධුභාෂිත භාෂා භාෂා N2 Indo-Aryan language family; no pl.
(25)
- සීමාසහිත limited, incorporated (2)
- සියතට (to) one's own hand (dative) (4)
- සිද්ධ glorious, illustrious (19)

සිවිල්තෙමේ	'Mr. Jackal' (12)	
සිවිල්	civil (21)	
සිවිල් නිලධාරියා	N5 civil servant; pl. - ධාරියෝ / -ධාරිණු	(21)
සිඹිරිකැවපත් පවුර	N2 the mirror wall of Sigiriya	(9)
පුන්දරත්වය	N2 beauty; no pl.	(26)
පුභ	auspicious, good	(3)
පුලුභ	abundant, common, easily found	(26)
සෙනෙවියා	N5 commander-in-chief; pl. සෙනෙවියෝ ; stem සෙනෙවි	(13)
සෙවණ වෙනවා	be shaded	(26)
සෙවය	N2 service, duty; pl. සෙව	(17)
සොයාගන්නවා	find out (for oneself)	(14)
සෝදිසිය	N2 care, awareness, investigation; pl. සෝදිසි	(12)
සෝලාසාසානිය	N2 the form of steps; pl. සෝලාසාසානි	(6)
ස්ථවිර	N5 elder, 'Thero'; pl.	(10)
ස්ව-	one's own	(16)
හසසන්දෙශය	N2 name of a Sinhala message poem ("Swan Message")	(16)
හඬ නගනවා	make a noise, sound	(12)
හඬ නැගෙනවා	(a) sound is made	(12)
හතුරුකම	N2 enmity; pl. - හතී	(18)
හදනවා	make (with infinitive), try, attempt	(27)
හදිසි	sudden	(22)
හඳුනාගන්නවා	recognize, identify	(2)
හමුවෙනවා	be found, be encountered, be available	(25)
හැඩිලෙනවා	contract, shrink	(26)
හැමවම	(to) everyone (dat.)	(27)
හැමතැන	everywhere	(20)
හැමෝම	everyone	(5)

හැරයනවා	leave and go, abandon	(18)
හැරයනවා	variant of හැරයනවා	(17)
හිමාලය	N2 Himalayas; no pl.	(20)
හුන්නය	3 fem. sg. of හිඳිනවා = ඉන්නවා	(24)
හෘදය සාක්ෂිය	N2 conscience; no pl.	(18)
හෙළ	Sinhala, a particular style of Sinhala, pertaining to Sri Lanka	(9)
හෙළවුවා	N2 from හෙළ + අවුවා	(9)
හේතුව	N2 reason, factor, basis; pl. හේතු animate pl. හේතූ	(16)
හේතුවන්න	N2 that which is a cause	
උං වෙන්න	get close(r) to	(24)
උස වෙන්න	reach, approach	(26)
උදරාවය	N2 childhood; no pl.	(3)
ඵතු	Npl. salt	(20)